

Děkanát LF –

Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta

Katerinská 32, 121 08 Praha 2

Věc: Oponentský posudek disertační práce MUDr. Tomáše Henlína „Experimentální chirurgické přístupy do trachey za mimořádných podmínek“

Disertační práce MUDr. Tomáše Henlína rozebírá možnosti zajištění dýchacích cest technikami použitelnými v mimořádných nepříznivých podmínkách v terénu jakými mohou být situace vojenských konfliktů, které mohou analogicky být využitelné v situacích teroristických útoků, živelních pohrom nebo jiných situací eskalované potřeby zajištění dýchacích cest a to bezprostředně v terénu a za nedostatku vyškoleného erudovaného personálu cíleně cvičeného a erudovaného ve všech aktuálně dostupných technikách k zajištění dýchacích cest. Práce je členěna do 5 oddílů – 1. Úvod, 2. Cíle práce, 3. Metodika, 4. Diskuze, 5. Závěr. Literárních odkazů je celkem 132, z toho 46 (34,9%) mladších 5 let. V úvodu autor podává historický přehled vývoje zajištění dýchacích cest chirurgickými i nechirurgickými postupy až do současnosti a to s přihlédnutím k jejich užití za mimořádných podmínek, konkrétně v situaci válečných konfliktů. V klinické části je vlastní výzkumná část členěna do tří částí: 1. techniky zajištění dýchacích cest supraglotickými pomůckami v algoritmech válečné medicíny, 2. zajištění dýchacích cest v terénu za pomocí videolaryngoskopie a největší pozornost ve 3. skupině je věnována chirurgickým přístupům do dýchacích cest v mimořádných podmínkách. Tedy vše ve ztížených podmínkách navozujících situaci válečného konfliktu nebo, jak oponent doplňuje a považuje za zvláště přínosné, v jakýchkoliv limitních situacích jako jsou živelné katastrofy, hromadná neštěstí nebo teroristické útoky, kdy dochází náhle a nečekaně k nepoměru rozsahu potřeby takového zdravotní péče a dostupných kapacit pro běžný chod zdravotního systému za mírového stavu. Ve všech třech částech zkoumání autor prezentuje soubor celkem 505 zajištění dýchacích cest pěti typy supraglotických pomůcek (Supreme LMA, i-gel, Proseal LMA, LTS-D, SLIPA. Úspěšnost: 95,1%, 87%, 84,2%, 77,5%, 66%, celková úspěšnost včetně sekundárních cílů: 99%, 99%, 97%, 93,1%, 90%). Jako preferenční byly identifikovány pomůcky: Supreme LMA a i-gel. Ve druhé části 58 probandů základním způsobem edukovaných v užití videolaryngoskopického instrumentária pro terénní užití King Vision s jednorázovou zaváděcí lžící s a bez zaváděcího kanálu. Zde byl nalezen statisticky významně kratší čas intubace při užití zaváděcího kanálu a tedy identifikován jako preferovaný. Ve třetí části autor prezetyuje soubor 37 (2x17) koniotomií na zvířecím modelu dvěma technikami (BACT – statisticky významný kratší čas provedení, úspěšnost 100%, nižší periprocedurální četnost poranění průdušnice x TracheoQuick Plus - delší čas provedení, úspěšnost 82,3%, vyšší periprocedurální četnost poranění průdušnice, úspěšný první pokus jen ve 3 případech). Jako preferenční byla identifikována technika koniotomie BACT na zvířecím modelu.

Vyjádření k jednotlivým požadovaným bodům:

- a) Práce je vysoce aktuální, lze oprávněně očekávat zvýšenou potřebu emergentního zajištění dýchacích cest v terénu a to jistě i mimo zvažované válečné konflikty. Jedná se o poměrně rozsáhlou a zejména komplexní práci a to i v mezinárodním měřítku, která hodnotí více možností zajištění dýchacích cest v obtížných podmínkách
- b) Použité postupy a metody považuji za zcela adekvátní a vhodně zvolené. Ve třech částech práce byl použit nejprve model zkoumání použitelnosti supraglotických pomůcek na lidech, ve druhé části hodnotící techniku orotracheální intubace pomocí videolaryngoskopie a intubačních pomůcek určených pro terénní použití na trenažéru a ve třetí části hodnocení technik provedení koniotomie v terénu na zvířecím modelu. Toto činí práci ne zcela homogenní. Na druhou stranu volbu tohoto členění hodnotím jako zcela racionální a plně zdůvodněnou a zejména relevantně odrážející testované cíle hypotéz. Hodnocení, včetně metod statické analýzy je plně sufficientní.

- c) Disertace splnila stanovené cíle a výsledky konkrétně poukazují na možnosti rozšíření zdravotní podpory v mezních situacích jednoduchým způsobem edukovaným personálem. Autor podloženě dokázal identifikovat favorizované postupy, techniky a pomůcky, které v krajních situacích a za zásadně ztížených podmínek dovolují s vysokou úspěšností zajistění přístupu do dýchacích cest. Je zejména pozoruhodná komplexnost práce, nabídka více technik zajištění dýchacích cest supraglotickými pomůckami, orotracheální intubace pomocí videolaryngoskopu a zajištění pomocí koniotomie. Právě kombinaci znalostí více jednoduchých postupů, která bezpochyby bude důvodem zvýšení celkové úspěšnosti těchto život zachraňujících úkonů, hodnotím jako novátorský přístup.
- d) Formální zpracování je plně relevantní požadavkům kladených na vědeckou práci včetně experimentální části a požadavkům doktorandského studia.
- e) Předložená práce je zaměřena na možnosti zajištění dýchacích cest v mimořádných podmínkách – podmínkách bojiště. Mimořádné, ztížené podmínky však nutno očekávat i v dalších situacích. Jak již v předchozím textu zmiňuji zcela srovnatelné podmínky možno očekávat v situaci hromadných neštěstí, živelných pohrom, teroristických akcí. Tedy mnohem častěji než ve válečných podmínkách a tedy se nabízejí další potenciální možnosti praktického využití v podmínkách českého i jakéhokoli jiného zdravotního systému a toto je jasným důvodem k seznámení s výsledky a prezentovanými technikami zajištění dýchacích cest i pro ostatní širokou medicínskou veřejnost zabývající se akutní či intenzivní medicínou a dále pro další složky integrovaného záchranného systému a pro pracovníky pohybující se v organizační struktuře „měkkých cílů“.
- f) Po důkladném seznámení se s předloženou prací, posouzení všech výše uvedených bodů, zvážení všech ostatních aspektů, dlouhodobé publikáční, soustavné odborné aktivitě, doporučuji disertační práci doktoranda pana MUDr. Tomáše Henlína k obhajobě (podle § 47 VŠ zákona 111/98 Sb). Práce splňuje požadavky kladené na disertační práci v doktorském studijním programu experimentální chirurgie. Též experimentální část práce hodnotím jako zcela adekvátní kladeným požadavkům.

Závěrem doplňuji, že pan MUDr. Tomáš Henlín je renomovaným odborníkem a výzkumníkem v oboru urgentní medicíny a anestezie a intenzivní péče. Dlouhodobě se zabývá možnostmi zajistění dýchacích cest za ztížených podmínek, možnostmi a specifiky anestezie vedené při miniinvazivních chirurgických postupech a možnostmi perioperační monitorace. Je aktuálně hlavním odborníkem Armády České republiky v oboru urgentní medicíny, anestezie a intenzivní péče. Dále je navrhovatelem doporučení nejvhodnějších postupů pro zajištění dýchacích cest v poli. Publikuje a přednáší na lokálních, celostátních i mezinárodních konferencích. Je autorem celkem 14 prací, z toho 5 s impaktem faktorem a z toho 3 jako první autor.

V Praze dne 8. září 2020.

as. MUDr. Stanislav Trčka, Ph.D.

1. chirurgická klinika – hrudní, břišní a úrazové chirurgie
1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice
U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2